

Wtorek, 11 września 2018 r.

P8_TA(2018)0327

Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 września 2018 r. w sprawie zwiększania wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE (2018/2054(INI))

(2019/C 433/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 4, 162, art. 174–178 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 września 2017 r. pt. „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE” (COM(2017)0534),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 20 września 2017 r., który towarzyszy komunikatowi Komisji pt. „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE” (SWD(2017)0307),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie słabiej rozwiniętych regionów UE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii Europejskiej: 7. sprawozdanie Komisji Europejskiej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie elementów składowych polityki spójności UE na okres po roku 2020 ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie zwiększenia zaangażowania partnerów i widoczności wyników europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁽³⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 45.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0067.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0105.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0254.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0245.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie właściwej kombinacji funduszy na rzecz regionów Europy: zapewnienie równowagi między instrumentami finansowymi a dotacjami w ramach polityki spójności UE ⁽⁹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ⁽¹⁰⁾,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 8 lutego 2017 r. zatytułowaną „Brakujące połączenia transportowe w regionach przygranicznych” ⁽¹¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie polityki spójności i strategii dotyczących badań naukowych i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) ⁽¹²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne ⁽¹³⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie nowych narzędzi rozwoju terytorialnego w polityce spójności na lata 2014–2020: zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) i rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) ⁽¹⁴⁾,
  - uwzględniając konkluzje i zalecenia grupy wysokiego szczebla monitorującej uproszczenie dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Kultury i Edukacji (A8-0266/2018),
- A. mając na uwadze, że liczba wewnętrznych granic lądowych i wewnętrznych regionów przygranicznych UE i jej najbliższych sąsiadów w ramach Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) wynosi 40 oraz że regiony te stanowią 40 % terytorium Unii, mieszka w nich prawie 30 % ludności UE, a jednocześnie składają się one na niemal jedną trzecią unijnego PKB;
- B. mając na uwadze, że regiony przygraniczne – w szczególności te o mniejszej gęstości zaludnienia – mają przeważnie gorsze warunki, jeśli chodzi o rozwój społeczny i gospodarczy, i na ogół osiągają gorsze wyniki gospodarcze niż inne regiony w państwach członkowskich, a ich potencjał gospodarczy nie jest w pełni wykorzystywany;
- C. mając na uwadze, że także bariery fizyczne lub geograficzne przyczyniają się do ograniczenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej między regionami przygranicznymi z UE i spoza niej, zwłaszcza w przypadku regionów górskich;
- D. mając na uwadze, że mimo już podjętych wysiłków nadal istnieją przeszkody – głównie administracyjne, językowe i prawne – które hamują wzrost, rozwój gospodarczy i społeczny oraz spójność w regionach przygranicznych i między nimi;
- E. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami Komisji z 2017 r. usunięcie jedynie 20 % istniejących przeszkód w regionach przygranicznych dałoby wzrost ich PKB o 2 %, czyli o około 91 mld EUR, co przekładałoby się na utworzenie około miliona nowych miejsc pracy; mając na uwadze, że powszechnie uznano, iż współpraca terytorialna, w tym współpraca transgraniczna, daje rzeczywistą i widoczną wartość dodaną, w szczególności obywatelom UE mieszkającym na terenach położonych przy granicach wewnętrznych;
- F. mając na uwadze, że całkowita liczba studentów oraz pracowników transgranicznych aktywnych zawodowo w innym państwie UE wynosi około 2 mln, przy czym liczba pracowników wynosi 1,3 mln, co stanowi 0,6 % wszystkich pracowników w UE-28;

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0222.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0053.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 207 z 30.6.2017, s. 19.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0320.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0211.

Wtorek, 11 września 2018 r.

- G. mając na uwadze, że w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) 95 % funduszy transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T) i instrument „Łącząc Europę” (CEF) przeznaczają się na korytarze sieci bazowej TEN-T, natomiast niewielkie projekty dotyczące sieci kompleksowej i połączeń z siecią TEN-T, pomimo że mają istotne znaczenie dla rozwiązania konkretnych problemów oraz dla rozwoju transgranicznych kontaktów i powiązań gospodarczych, często w ogóle nie kwalifikują się do współfinansowania lub finansowania krajowego;
- H. mając na uwadze, że Komisja zamierza również przedstawić swoje stanowisko w sprawie regionów położonych nad wewnętrznymi granicami morskimi;
- I. mając na uwadze, że na stanowisko Komisji zasługuje również wiele wyzwań, przed którymi stoją regiony UE położone przy granicach zewnętrznych, w tym regiony najbardziej oddalone, obszary wiejskie, obszary podlegające przemianom przemysłowym i regiony Unii, które borykają się z oddaleniem, wyspiarskim charakterem lub innymi poważnymi i trwałymi niekorzystnymi warunkami przyrodniczymi lub demograficznymi, zgodnie z art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE);
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Zwiększanie wzrostu gospodarczego i spójności w regionach przygranicznych UE”, który dzięki dwuletnim badaniom i dialogowi daje cenny wgląd w wyzwania i przeszkody stojące przed wewnętrznymi regionami przygranicznymi UE; w związku z tym podkreśla znaczenie stosowania i nagłaśniania sprawdzonych rozwiązań i sukcesów, tak jak ma to miejsce w przypadku komunikatu Komisji, oraz wzywa do podjęcia dalszych działań w oparciu o podobną analizę dotyczącą regionów położonych przy granicach zewnętrznych UE;

Nastawienie na utrzymujące się przeszkody

2. zwraca uwagę, że dostęp do usług publicznych, skoordynowany z ich rozwojem, ma kluczowe znaczenie dla 150 milionów obywateli mieszkających na obszarach położonych nad granicami wewnętrznymi i jest często utrudniony przez liczne bariery prawne i administracyjne, w tym językowe; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zmaksymalizowały wysiłki i nasiliły współpracę na rzecz usunięcia tych barier, a także by wspierały i ustanowiły administrację elektroniczną, zwłaszcza w odniesieniu do usług zdrowotnych, transportu, budowy kluczowej infrastruktury fizycznej, edukacji, kultury, sportu, komunikacji, mobilności siły roboczej, środowiska, a także regulacji prawnych, handlu transgranicznego i rozwoju przedsiębiorstw;
3. podkreśla, że problemy i wyzwania, z jakimi borykają się regiony przygraniczne, są do pewnego stopnia wspólne, ale także różnią się w zależności od regionu czy państwa członkowskiego i od szczególnych cech prawnych, administracyjnych, gospodarczych i geograficznych danego regionu, co sprawia, że konieczne jest indywidualne podejście do każdego regionu; przyznaje, że regiony transgraniczne mają na ogół wspólny potencjał rozwojowy; zachęca do stosowania zindywidualizowanych, zintegrowanych i ukierunkowanych na konkretne obszary podejść, takich jak rozwój lokalny kierowany przez społeczność;
4. podkreśla, że zróżnicowane ramy prawne i instytucjonalne państw członkowskich mogą prowadzić do niepewności prawa w regionach przygranicznych, co prowadzi do wydłużenia czasu potrzebnego na realizację projektów i zwiększa ich koszty, a także stanowi dodatkową przeszkodę dla obywateli, instytucji i przedsiębiorstw w regionach przygranicznych, często utrudniającą dobre inicjatywy; podkreśla zatem, że w stosunkach między państwami członkowskimi lub przynajmniej na szczeblu regionów przygranicznych pożądana jest większa komplementarność, lepsza koordynacja i komunikacja, interoperacyjność i wola usuwania barier;
5. uznaje szczególną sytuację pracowników transgranicznych, których najpoważniej dotykają wyzwania stojące przed regionami przygranicznymi, w tym w szczególności uznawanie dyplomów i innych kwalifikacji uzyskanych w wyniku szkoleń z myślą o przekwalifikowaniu, opieka zdrowotna, transport i dostęp do informacji o wolnych miejscach pracy, zabezpieczenie społeczne i systemy podatkowe; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, by wzmocniły wysiłki w celu przezwyciężenia tych przeszkód oraz zapewnienia władzom regionalnym i lokalnym w regionach przygranicznych większych uprawnień, funduszy i dostatecznej elastyczności w celu zbliżenia sąsiednich krajowych systemów prawnych i administracyjnych, żeby poprawić jakość życia pracowników transgranicznych; w związku z tym podkreśla znaczenie upowszechniania i wykorzystywania najlepszych praktyk w całej UE; podkreśla, że problemy te są jeszcze bardziej skomplikowane w przypadku pracowników transgranicznych, którzy udają się do pracy w państwach spoza UE lub z nich przybywają;
6. wskazuje na wyzwania związane z działalnością gospodarczą prowadzoną w regionach przygranicznych, w szczególności w odniesieniu do przyjęcia i wdrożenia prawa pracy i prawa handlowego, opodatkowania, zamówień publicznych lub systemów zabezpieczenia społecznego; wzywa państwa członkowskie i regiony, by lepiej dostosowały lub zharmonizowały odpowiednie przepisy w świetle wyzwań, jakie stwarzają obszary przygraniczne, by wspierały komplementarność oraz osiągnęły konwergencję ram regulacyjnych, tak aby umożliwić większą spójność prawną i elastyczność we wdrażaniu przepisów krajowych, a także by usprawniły rozpowszechnianie informacji o kwestiach transgranicznych, np. poprzez tworzenie punktów kompleksowej obsługi, w celu umożliwienia pracownikom i przedsiębiorstwom wypełniania ich zobowiązań, a także korzystania w pełnym zakresie z praw, jak wymaga tego system ustawodawczy państwa członkowskiego, w którym świadczą oni usługi; apeluje o lepsze wykorzystanie istniejących rozwiązań i zapewnienie finansowania dla istniejących struktur współpracy;

Wtorek, 11 września 2018 r.

7. wyraża rozczarowanie faktem, że komunikat Komisji nie zawiera konkretnej oceny małych i średnich przedsiębiorstw ani nie przewiduje dodatkowego wsparcia, którego można by takim przedsiębiorstwom udzielić; uważa, że MŚP stoją w obliczu szczególnych wyzwań, jeśli chodzi o interakcje transgraniczne, które obejmują między innymi kwestie związane z językiem, zdolności administracyjne, różnice kulturowe i rozbieżności prawne; podkreśla, że należy koniecznie sprostac temu wyzwaniu, ponieważ MŚP zatrudniają 67 % pracowników z unijnych pozafinansowych sektorów biznesowych i generują 57 % wartości dodanej⁽¹⁵⁾;

8. zwraca uwagę, że w regionach przygranicznych, w szczególności tych o mniejszej gęstości zaludnienia, usługi transportowe – zwłaszcza usługi transgranicznego transportu publicznego – są wciąż niewystarczająco rozwinięte i skoordynowane, częściowo ze względu na brakujące lub nieużywane połączenia, co utrudnia mobilność transgraniczną i zmniejsza perspektywy rozwoju gospodarczego; podkreśla ponadto, że złożone rozwiązania regulacyjne i administracyjne również szczególnie niekorzystnie wpływają na transgraniczną infrastrukturę transportową; podkreśla aktualny potencjał rozwoju zrównoważonych środków transportu, przede wszystkim bazujących na transporcie publicznym, i w związku z tym oczekuje na wyniki przygotowywanego przez Komisję badania na temat brakujących połączeń kolejowych na wewnętrznych granicach UE; podkreśla, że wszelkie tego rodzaju badania lub przyszłe zalecenia powinny opierać się m.in. na informacjach i doświadczeniach władz lokalnych, regionalnych i krajowych, a także uwzględnić ewentualne propozycje współpracy transgranicznej tam, gdzie taka współpraca już istnieje, aby polepszyć połączenia transgraniczne, oraz apeluje w związku z tym do transgranicznych organów regionalnych o zaproponowanie rozwiązań uzupełniających istniejące luki w sieciach transportu; przypomina, że niektóre istniejące elementy infrastruktury kolejowej przestają być użytkowane ze względu na brak wsparcia; podkreśla korzyści, jakie mogą płynąć z dalszego rozwoju dróg wodnych dla gospodarki lokalnej i regionalnej; domaga się, aby jedna linia instrumentu „Łącząc Europę”, wyposażona w odpowiedni budżet, była przeznaczona na realizację brakujących ogniw infrastruktury zrównoważonego transportu w regionach przygranicznych; podkreśla konieczność rozwiązania kwestii wąskich gardeł w transporcie, które utrudniają działalność gospodarczą, taką jak transport, turystyka i podróże;

9. zauważa, że atrakcyjność obszarów przygranicznych z punktu widzenia życia oraz inwestycji w dużym stopniu zależy od jakości życia, dostępności usług publicznych i komercyjnych dla obywateli i przedsiębiorstw, a także jakości transportu; warunki te można spełnić i utrzymywać jedynie w ścisłej współpracy władz krajowych, regionalnych i lokalnych oraz przedsiębiorstw po obu stronach granicy;

10. ubolewa, że zróżnicowane i złożone procedury uzyskiwania wcześniejszej zgody na korzystanie z usług opieki zdrowotnej oraz stosowane metody dotyczące płatności i zwrotów kosztów, obciążenia administracyjne dla pacjentów korzystających z konsultacji transgranicznych ze specjalistami, niezgodności w zakresie wykorzystywania technologii i wymiany danych pacjentów, a także brak ujednoczonych dostępnych informacji nie tylko ograniczają dostęp do służby zdrowia obywatelom po obu stronach granicy, a tym samym utrudniają pełne korzystanie z opieki zdrowotnej, lecz również utrudniają służbom ratowniczym podejmowanie interwencji transgranicznych;

11. podkreśla rolę, jaką regiony przygraniczne UE mogą odegrać dla środowiska i jego ochrony, ponieważ zanieczyszczenie środowiska i klęski żywiołowe często mają charakter transgraniczny; w związku z tym wspiera realizację transgranicznych projektów dotyczących ochrony środowiska dla zewnętrznych regionów przygranicznych UE, ponieważ regiony te często stają w obliczu wyzwań związanych z ochroną środowiska, wynikających z różnych norm środowiskowych i regulacji prawnych w państwach sąsiadujących z Unią Europejską; wzywa również do lepszej współpracy w zakresie wewnętrznej gospodarki wodnej i do koordynacji tej gospodarki, aby uniknąć katastrof naturalnych, takich jak powódzie;

12. zwraca się do Komisji o pilne zajęcie się problemami spowodowanymi istnieniem barier fizycznych i geograficznych między regionami przygranicznymi;

Zwiększenie współpracy i wzajemnego zaufania

13. uważa, że wzajemne zaufanie, wola polityczna i elastyczne podejście zainteresowanych stron na wielu szczeblach – od lokalnego po krajowy, w tym na szczeblu społeczeństwa obywatelskiego – mają zasadnicze znaczenie dla przezwyciężenia ww. utrudniających się przeszkód; uważa, że wartość polityki spójności dla regionów przygranicznych opiera się na celu, jakim jest tworzenie miejsc pracy i pobudzanie wzrostu gospodarczego, przy czym działania te muszą być inicjowane na szczeblu Unii, państwa członkowskiego oraz na szczeblu regionalnym i lokalnym; wzywa zatem do lepszej koordynacji i dialogu, skuteczniejszej wymiany informacji i dalszej wymiany najlepszych praktyk między organami, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i regionalnym; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nasiliły taką współpracę i zapewniły finansowanie struktur współpracy, żeby zapewnić odpowiednią autonomię funkcjonalną i finansową odpowiednich władz lokalnych i regionalnych;

⁽¹⁵⁾ Roczne sprawozdanie dotyczące europejskich MŚP na lata 2016–2017, s. 6.

Wtorek, 11 września 2018 r.

14. podkreśla znaczenie edukacji i kultury, a w szczególności możliwości zwiększenia wysiłków na rzecz promowania wielojęzyczności i dialogu międzykulturowego w regionach przygranicznych; podkreśla potencjał, jaki w tych staraniach mają szkoły i lokalne masmedia, oraz zachęca państwa członkowskie, regiony i gminy położone przy granicach wewnętrznych, by do swoich programów nauczania wprowadzały nauczanie języków krajów sąsiadujących od poziomu przedszkolnego; podkreśla ponadto znaczenie propagowania podejścia wielojęzycznego na wszystkich szczeblach administracyjnych;

15. apeluje do państw członkowskich o ułatwianie i wspieranie wzajemnego uznawania i lepszego rozumienia uzyskanych w sąsiadujących regionach świadectw, dyplomów oraz kwalifikacji szkoleniowych i zawodowych; zachęca w związku z tym do włączenia konkretnych umiejętności do programu nauczania w celu zwiększenia szans na zatrudnienie transgraniczne, w tym do potwierdzania i uznawania umiejętności;

16. zachęca do podejmowania rozmaitych środków służących zwalczaniu wszelkich form dyskryminacji w regionach przygranicznych i przełamywaniu barier w znajdowaniu zatrudnienia i integrowaniu się ze społeczeństwem przez osoby szczególnie narażone; popiera w związku z tym propagowanie i rozwój przedsiębiorstw społecznych w regionach przygranicznych jako źródła nowych miejsc pracy, w szczególności dla grup szczególnie narażonych, takich jak młodzi bezrobotni i osoby niepełnosprawne;

17. z zadowoleniem przyjmuje plan działania na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020⁽¹⁶⁾ jako narzędzie służące stworzeniu skutecznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu administracji publicznej oraz uznaje szczególną wartość tego planu dla środków upraszczających w regionach przygranicznych; zauważa, że interoperacyjność istniejących systemów administracji elektronicznej jest niezbędna na szczeblu administracji krajowej, regionalnej i lokalnej; jest jednak zaniepokojony niejednorodnym wdrażaniem planu w niektórych państwach członkowskich; wyraża również zaniepokojenie często niewystarczającym stopniem interoperacyjności systemów elektronicznych różnych organów i niskim poziomem usług internetowych dostępnych dla przedsiębiorców zagranicznych, którzy rozpoczynają działalność gospodarczą w innym kraju; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, by podjęły środki, w tym zastosowały narzędzia językowe, mające na celu ułatwienie dostępu do ich usług cyfrowych potencjalnym użytkownikom z sąsiednich obszarów, a także wzywa organy z regionów transgranicznych do tworzenia elektronicznych portali poświęconych rozwojowi przedsiębiorczości na szczeblu transgranicznym; wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne, by nasiliły działania w zakresie projektów w dziedzinie administracji elektronicznej, które będą pozytywnie wpływały na życie i pracę obywateli mieszkających w regionach przygranicznych;

18. zauważa, że niektóre regiony położone na granicach wewnętrznych i zewnętrznych stoją w obliczu poważnych wyzwań związanych z migracją, które to wyzwania często wykraczają poza możliwości regionów przygranicznych, oraz zachęca do odpowiedniego korzystania z programów Interreg, jak również do wymiany dobrych praktyk między władzami lokalnymi i regionalnymi na obszarach przygranicznych w ramach integracji uchodźców objętych ochroną międzynarodową; podkreśla, że konieczne są wsparcie i koordynacja na szczeblu europejskim, a także że rządy krajowe powinny wspierać władze lokalne i regionalne w podejmowaniu tych wyzwań;

19. wzywa Komisję do przedstawienia spostrzeżeń na temat radzenia sobie z wyzwaniami, które stoją przed regionami położonymi nad wewnętrznymi granicami morskimi i nad granicami zewnętrznymi; wzywa do udzielenia dodatkowego wsparcia dla transgranicznych projektów realizowanych przez regiony położone nad zewnętrznymi granicami UE we współpracy z regionami przygranicznymi krajów sąsiadujących, w szczególności z regionami tych państw trzecich, które są zaangażowane w proces integracji z UE; przypomina w związku z tym, że cechy wszystkich regionów przygranicznych i stojące przed nimi wyzwania są do pewnego stopnia wspólne, a jednocześnie wymagają podejścia zróżnicowanego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb; apeluje o zwrócenie szczególnej uwagi na regiony najbardziej oddalone jako regiony położone nad granicami zewnętrznymi Unii oraz o przyznanie im odpowiedniego wsparcia;

20. podkreśla, że w przyszłej polityce spójności należy odpowiednio uwzględnić i udzielić wsparcia regionom UE najbardziej dotkniętym konsekwencjami wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, zwłaszcza tym, które z powodu brexitu znajdują się na granicach (morskich lub lądowych) UE;

21. wzywa państwa członkowskie, by poprawiły komplementarność usług opieki zdrowotnej w regionach przygranicznych oraz zapewniły rzeczywistą współpracę w dziedzinie transgranicznego świadczenia usług w zakresie ratownictwa, takich jak opieka zdrowotna, policja i straż pożarna, dla zapewnienia poszanowania praw pacjentów zgodnie z dyrektywą w sprawie transgranicznej opieki zdrowotnej, jak również dla zwiększenia dostępności i jakości usług; wzywa państwa członkowskie, regiony i gminy do zawierania dwustronnych lub wielostronnych umów ramowych w sprawie współpracy transgranicznej w dziedzinie opieki zdrowotnej i w związku z tym zwraca uwagę na zorganizowane strefy transgranicznej opieki zdrowotnej (tzw. ZOAST), w których mieszkańcy sześciu obszarów granicznych mogą korzystać z opieki zdrowotnej w wyznaczonych placówkach opieki zdrowotnej po obu stronach granicy bez żadnych barier administracyjnych lub finansowych i które to strefy stały się punktem odniesienia dla współpracy transgranicznej w dziedzinie opieki zdrowotnej w całej Europie.

⁽¹⁶⁾ Komunikat Komisji z dnia 19 kwietnia 2016 r. pt. „Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 – Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji” (COM(2016)0179).

Wtorek, 11 września 2018 r.

22. wzywa Komisję do zbadania możliwości zacieśnienia współpracy i usunięcia barier w rozwoju regionalnym na granicach zewnętrznych z sąsiednimi regionami, w szczególności z regionami państw przygotowujących się do przystąpienia do UE;
23. podkreśla znaczenie małych i transgranicznych projektów w zbliżaniu ludzi i tworzeniu w ten sposób nowych możliwości dla rozwoju lokalnego;
24. podkreśla, że ważne jest wyciąganie wniosków z przykładów sukcesu niektórych regionów przygranicznych i dalsze wykorzystywanie potencjału tych sukcesów;
25. podkreśla znaczenie sportu jako narzędzia ułatwiającego integrację społeczności zamieszkujących regiony przygraniczne oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do przeznaczenia w ramach programów współpracy terytorialnej odpowiednich zasobów finansowych z myślą o finansowaniu lokalnej infrastruktury sportowej;

Wykorzystanie narzędzi UE do zapewnienia lepszej spójności

26. podkreśla bardzo istotną i pozytywną rolę programów z zakresu Europejskiej współpracy terytorialnej (EWT), zwłaszcza programów współpracy transgranicznej, w rozwoju gospodarczym i społecznym oraz w spójności regionów przygranicznych, w tym regionów położonych nad granicami morskimi i zewnętrznymi; z zadowoleniem przyjmuje, że we wniosku dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 Komisja zachowała Europejską współpracę terytorialną jako ważny cel, który powinien odgrywać wyraźniejszą rolę w polityce spójności po 2020 r.; wzywa do znacznego zwiększenia jej budżetu, zwłaszcza w odniesieniu do komponentu transgranicznego; podkreśla widoczną europejską wartość dodaną EWT i apeluje do Rady o przyjęcie zaproponowanych w związku z tym środków; podkreśla jednocześnie potrzebę uproszczenia programów, zapewnienia większej spójności Europejskiej współpracy terytorialnej z ogólnymi celami UE oraz zagwarantowania elastyczności programów, aby lepiej sprostać wyzwaniom na poziomie lokalnym i regionalnym, jak również zmniejszyć obciążenia administracyjne dla beneficjentów i sprzyjać dalszym inwestycjom w zrównoważone projekty infrastrukturalne za pośrednictwem programów współpracy transgranicznej; wzywa władze w regionach przygranicznych do intensywniejszego korzystania ze wsparcia zapewnianego w ramach tych programów;
27. wzywa Komisję do regularnego przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania zawierającego wykaz przeszkód, które zlikwidowano w ramach współpracy transgranicznej; zachęca Komisję, by szerzej wykorzystywała istniejące innowacyjne narzędzia, które przyczyniają się do ciągłej modernizacji i pogłębiania współpracy transgranicznej, takie jak Punkt Koordynacyjny ds. Transgranicznych, wzmocniony system SOLVIT oraz jednolity portal cyfrowy, których celem jest zapewnianie fachowej wiedzy i doradztwa w regionalnych sprawach transgranicznych, a także by nadal rozwijała nowe narzędzia tego rodzaju; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, w miarę możliwości, domyślnej cyfryzacji administracji publicznej, aby zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom w regionach przygranicznych kompleksowe cyfrowe usługi publiczne;
28. podkreśla znaczenie zbierania przez Komisję informacji na temat kontaktów transgranicznych na potrzeby lepszego i bardziej świadomego procesu podejmowania decyzji we współpracy z państwami członkowskimi, regionami i gminami, a także podkreśla znaczenie wspierania i finansowania projektów pilotażowych, programów, badań, analiz i badań terytorialnych;
29. wzywa do lepszego wykorzystania potencjału strategii makroregionalnych UE w podejmowaniu wyzwań, jakie stoją przed regionami przygranicznymi;
30. uważa, że polityka spójności powinna w większym stopniu koncentrować się na inwestowaniu w gospodarkę regionów przygranicznych poprzez skuteczne łączenie inwestycji w innowacje, kapitał ludzki, dobre rządy i zdolności instytucjonalne;
31. ubolewa, że potencjał europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej nie jest w pełni wykorzystywany, co może częściowo wynikać z zastrzeżeń władz regionalnych i lokalnych, a częściowo z ich obawy przed przenoszeniem kompetencji oraz z utrzymującego się braku wiedzy o odpowiednich kompetencjach; domaga się, by szybko ustalono wszelkie inne możliwe przyczyny takiego stanu rzeczy i szybko im zaradzono; wzywa Komisję, by zaproponowała środki mające na celu usunięcie przeszkód utrudniających skuteczne stosowanie tego instrumentu; przypomina, że podstawową rolę Komisji w ramach programów Europejskiej współpracy terytorialnej powinno być ułatwianie współpracy państw członkowskich;

Wtorek, 11 września 2018 r.

32. wzywa do przeanalizowania doświadczeń licznych euroregionów, które istnieją i działają na obszarach położonych nad wewnętrznymi i zewnętrznymi granicami UE, aby zwiększyć szanse na rozwój gospodarczy i społeczny oraz podnieść jakość życia obywateli mieszkających w regionach przygranicznych; wzywa do oceny prac euroregionów w dziedzinie współpracy regionalnej, a także ich stosunku do inicjatyw i działań unijnych regionów przygranicznych, aby skoordynować i zoptymalizować wyniki ich pracy w tej dziedzinie;

33. podkreśla, że ocena oddziaływania terytorialnego przyczynia się do lepszego zrozumienia przestrzennego wpływu strategii politycznych; wzywa Komisję, by rozważyła nadanie ocenie oddziaływania terytorialnego większej roli w procesie proponowania inicjatyw ustawodawczych UE;

34. jest głęboko przekonany, że europejska konwencja transgraniczna (ECBC), dzięki której w przypadku infrastruktury transgranicznej lub usługi transgranicznej (np. szpitala lub linii tramwajowej) możliwe będzie stosowanie krajowych ram normatywnych lub norm tylko jednego z dwóch lub kilku krajów, może dodatkowo zmniejszyć przeszkody we współpracy transgranicznej; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje opublikowany niedawno wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym (COM(2018)0373);

35. oczekuje na przyszły wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie narzędzia służącego zarządzaniu współpracą transgraniczną, aby ocenić jego przydatność dla danych regionów;

o

o o

36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, parlamentom narodowym i regionalnym państw członkowskich, KR oraz EKES.
